

„egyszerre lendült fel a falu kulturális élete” Közfoglalkoztatottból faluházvezető

A kulturális közfoglalkoztatás csehimentszenti visszaigazolásai Papp Dóra és polgármestere részéről

Papp Dóra a Kulturális Közfoglalkoztatási program azon résztvevőinek egyike, akik már a – számukra hídként szolgáló – program ideje alatt visszatértek az elsődleges munkaerőpiacra, és sikeresen el tudtak helyezkedni a kulturális szakmában. Dóra pályakezdőként, logisztikus végzettséggel vágott bele a programba, és április óta a Csehimentszenti IKSZT dolgozója, immár főállásban.

Csehimentszent 370 lelkes község Vas megye déli részén, a Kemenesháton. A falu határában vadban gazdag kiterjedt erdőségek és dombok területnek el. 1892-ben a településen élő kisnemesi családban született Mindszenty (Phem) József bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek. A községben jelenleg körjegyzőség, óvoda, általános iskola, plébánia és zarándokház is működik. Mindszenty József szülőházát emléktábla jelöli. A községben szobrot is emeltek az érsek emlékére. A plébánia épületében szálláshely és zarándokház található a Fő utca 40. alatt.

Biczó Miklós: *Mivel foglalkoztál a kulturális közfoglalkoztatási program előtt?*

P. D.: Közlekedés üzemvitel ellátó, szállítmányozási ügyintéző – ismeretebb nevén: logisztikus – végzettségem van, melyre Szombathelyen, a Savaria Szakképző Iskolában tettem szert, de a szakmában nem tudtam elhelyezkedni. Pályakezdő voltam, nem tűnt túl biztatónak a helyzetem. Kilenc évig voltam amatőr színjátzó – gyermekszínház –, ennek révén a közművelődésben voltak kapcsolataim. A csehimentszenti színjátzó csoport vezetője, Horváth Barnabásné említette nekem a kulturális közfoglalkoztatás lehetőségét. Akkor már épülőben volt az IKSZT, és volt is róla szó, hogy munkahelyet is adhat. Lényegében a kulturális közfoglalkoztatási program afféle betanításként funkcionált.

B. M.: *Összegezve az eddigieket, egyfajta lépcsőfoknak tekinthető a közfoglalkoztatási program.*

P. D.: Pontosan. Jó alkalom volt arra, hogy ismereteket és tapasztalatokat szerezzek, feltérképezzem a lehetőségeket, belerázódjam a szakma és a munka világának mindennapjaiba.

B. M.: *A közfoglalkoztatási program keretein belül szervezett kulturális közösségszervezés képzésen elsajátított ismeretekből mennyire tudtál profitálni?*

P. D.: A tárgyi-szakmai alapismeretek megszerzésén túl a képzés valódi hozama számomra a kapcsolatrendszer kiépülése volt. A vasvári képzési csoportban tanultam, a társaim közül a rábahídvégiekkal jelenleg egy falunap szervezésén dolgozunk együtt, és rengeteg konkrét szakmai

segítségét kaptam a képzést vezető Gergey Rezsőtől is (aki a Vasvári Művelődési Ház igazgatója). Sokat jelentett, hogy olyan emberekkel cserélhettem tapasztalatokat és működhettem együtt, akik a saját településüket jól ismerik.

B. M.: *Te is ilyen ember vagy, jól gondolom?*

P. D.: Igen, ismernek a faluban és én is jól ismerem az itt élőket.

B. M.: *Hogyan adódott a konkrét állásajánlat az IKSZT vezetésére?*

P. D.: A polgármester úr keresett meg és ajánlotta fel a munkalehetőséget, majd leültünk és megbeszéltük a részleteket. Képviselő-testületi döntése tette véglegessé az alkalmazásomat.

B. M.: *Milyen munkatapasztalatokat szerezte a közfoglalkoztatási program során, amikor az IKSZT még nem működött? Milyen szakmai feladatok révén sikerült belezabiztosítania munkába?*

P. D.: A rendezvényszervezés terén már voltak előkészületek, a hozzá kapcsolódó adminisztráció is egyre több feladatot adott, így ezekben tudtam segíteni, például gépeléssel, dokumentálással.

B. M.: *A rendezvények hol zajlottak?*

P. D.: Minden programhoz egyedi helyszínt kellett keresnünk. Az idősek karácsonyát például az iskolai ebédlőben rendeztük meg, a Mikulás ünnepséget pedig az iskola aulájában. A nemrég átadott múzeumban is tevékenykedtem: a Mindszenty-emplékház Terror Háza kiállításának lebonyolításában, tárlatvezetést is tartottam. A programok mellett a könyvtárban, valamint a közösségi internetponton végeztem folyamatosan munkát.

B. M.: *Hogy fogadta a téged jól ismerő faluközösség, hogy kulturális közfoglalkoztatott lettél, és újfajta minőségben találkozhatnak veled a közösségi művelődésben?*

P. D.: Meglepően jól. A fiatalok közül észrevehetően többen járnak a programokra és a könyvtárba.

B. M.: *Körülbelül hány aktív fiatal van itt a faluban?*

P. D.: Nehéz megmondani, függ attól is, hogy pontosan milyen korosztályt veszünk fiatalnak. Sok az idős ember, az aktív korú fiatalok dolgoznak, így velük nehéz egyeztetni idő-

pontot a programokhoz. Művelődő közösségünket leginkább a 12 év alatti gyerekek és a 40 év felettek képezik.

B. M.: *Hogy ötlött föl benned a gondolat, hogy logisztikai végzettséggel mégis a közösségi művelődésben helyezkedj el és kezdj karriert építeni?*

P. D.: Gyakorlatilag mindig is az életem részét képezte a közösségi művelődés. A programszervezésben korábban önkéntesként vettem részt, színjátszó csoportnak is tagja voltam, tehát valamilyen szinten mindig is része voltam a gépezetnek. Szerettem is csinálni, mint ahogy most is élvezem a munkát.

B. M.: *Milyen közösségek, milyen amatőr művészek működnek Csehimindszenten?*

P. D.: A Pöttyös Hagyományörző Gyermekcsoport színjátszással foglalkozik, a Weöres Sándor Színjátszó Találkozóban ebben az évben harmadikak lettek. Ennek a csoportnak voltam tagja én is kilenc évig általános iskolában és a középiskola első évfolyamán. Előbb a kultúrházban, az átépítés idején pedig a könyvtárban folytak a próbák. Aktív asszonykórus is működik a faluban.

B. M.: *Mit adott neked még a közfoglalkoztatás?*

P. D.: Mindenképp több ismeretet. És érezhetően jobban tájékozodom, talpraesettebb lettem. Nem okoz ak-

kor gondot megbirkózni konkrét szervezési problémákkal. Ebben például a képzés sokat segített. Bővült a kapcsolatrendszerem is: több ismerőst szereztem környékbeli falvakból, községekből, ami különösen hasznos a programszervezés során.

B. M.: *Mikor adták át az IKSZT-t?*

P. D.: Március végén adták át, április 1-jétől működik, azóta vagyok az önkormányzat alkalmazásában, mint IKSZT-vezető. A működtetésre a pályázatot az önkormányzat adta be, hiszen az IKSZT az önkormányzat intézménye.

B. M.: *Mivel foglalkozol ebben a munkakörben?*

P. D.: Rendezvények lebonyolításával – mióta itt dolgozom, volt húsvéti és anyák napi ünnepi program is – a könyvtár működtetésével és az internethasználat biztosításával. Az IKSZT-pályázatnak vannak kötelező elemei, ezeket értelemszerűen ellátjuk, és vannak vállalt tevékenységek is. A Csehimindszent Jövőéért Alapítvány civil szervezet közreműködése komoly tényező volt a pályázat elbírálása során: együttműködésükkel, velük közösen már sikeres Gyereknapot is lebonyolítottunk. A hagyományápolás is része a munkának: szerencsére élők a helyi hagyományok, például a lányok elmennek pünkösdsölni. Az elmúlt hetekben sokat készültünk

a színjátszó fesztiválra. Ismét tudtunk helyszínt adni a csoport próbáihoz. A rábagyarmati színjátszó csoport ennek eredményeként három felvonásos előadással állhatott ki, de a két helyi művészeti csoport, a Pöttyös Csoport és az asszonykórus is több fellépésen van túl. A falunapoknak, fesztiválok-nak most van szezonja.

B. M.: *Említetted az élő hagyományokat. Milyen tradíciók élnek a közösségben?*

P. D.: Az évkör ünnepeihez kapcsolódva nagy jelentősége van például a lucázásnak, betlehemezésnek, locsolásnak, pünkösödésnek. Főleg az utóbbinak vannak nagy hagyományai a környéken, ezt a szép szokást nemrég hozták vissza: a mi falunkban mindig megtartották, a környező falvakból egy időre kikopott. A pünkösödés vagy pünkösdjárás során öt lány jár házról-házra, a legkisebb a királykisasszony. A lányok énekelnek, és a legvégén felemelik a királykisasszonyt.

B. M.: *Te is pünkösödölsz?*

P. D.: Én most csak kísértem őket, de már nem pünkösödöttem. A pünkösdjárást általános iskolásokkal csináljuk, a királykisasszonyt pedig egy óvodás alakítja, hogy könnyű legyen emelni, de volt olyan év, amikor óvodás helyett egy vékony kisiskolás lányka alakította ezt a szerepet. Hagyományosan megtartjuk külön a Mikulás ünnepséget a gyerekeknek, az időseknek, a szépkorúaknak pedig a

karácsonyi ünnepséget. Szüreti rendezvényünk is van, reméljük, sikerül feleleveníteni a korábbi szekeres felvonulások szokását, egyelőre szüreti játékokat rendezünk, inkább a kisebbeknek. Augusztus 9-én minden évben falunapot tartunk.

B. M.: *Meddig tart a megbízatásod?*

P. D.: Reméljük, öt évig! A pályázat előírása az öt év, bízom benne, hogy sikerül helytállni.

B. M.: *Változtak a falubeliekkel az emberi kapcsolataid az új munkád révén?*

P. D.: Sok emberrel nem voltam olyan közeli viszonyban, most viszont már az utcán is gyakorta megállunk beszélgetni. A gyerekekhez is közelebb kerültem. Eddig csak afféle „Szia-szia, mi újság?” viszonyban voltunk, most pedig már, amikor indulok nyitni a könyvtárat, rohannak utánam megölelni. Gyakran együtt jövünk a könyvtárig. A falubelieknek már az is öröm, hogy a lerobbant épületet felújították, és ismét programokkal, étellel teltek meg a megszépült termek.

B. M.: *A kultúrház felújítása minőségi változást hozott a falu életébe?*

P. D.: Egyértelműen így volt, főleg, hogy a felújítással párhuzamosan alakították ki és adták át a Mindszenty József bíboros emléket őrző emlékházat is. Itt a könyvtárban van egy külön kialakított rész a bíboros úrról, az emlékház látogatói közül többen

erre is kíváncsiak. Egyetlen évben, egyszerre lendült fel a falu kulturális élete – szerencsére. A bíboros úr Mindszenty szülötte, a szülőházát alakították át múzeummá, régi álma vált valóra ezzel a falunak. Korábban is tett erőfeszítéseket a település az ügy érdekében, de a két létesítmény – az IKSZT és az emlékház – egymástól teljesen függetlenül jött létre. Mi mindenképpen szerettünk volna a könyvtárban is egy külön polcot Mindszenty József tiszteletére, ahol kizárólag a róla szóló könyvek, DVD-k találhatóak meg. Mindszenty Józseffel kapcsolatban is rendezünk természetesen programokat.

B. M.: *A könyveket fiatalok is keresik, vagy inkább csak idősek?*

P. D.: A fiatalok leginkább ifjúsági regényeket kölcsönöznek és DVD-eket, filmeket. A Mindszenty-polcokat mindazonáltal keresik az olvasók. És az IKSZT szervezésében két előadásra is készülünk a bíboros úrral kapcsolatban, tehát keressük a kapcsolódási pontokat a két intézmény között.

B. M.: *El tudod látni a feladatokat egymagad?*

P. D.: Igen, de sok segítségem is van: például Horváth Barnabásné Marika néni, aki az asszonykórust és a színjátszó csoportot is vezeti, és korábban a kulturális tevékenységet is szervezte, nagyon sokat segít rendezvényeken is. Szóval nem vagyok magamra utalva, tudom, hogy vannak, akikre számíthatok.

B. M.: *Mik a személyes terveid? Itt szeretnél maradni? A családalapítást itt képzeled el?*

P. D.: Ahogy alakul. Nem látok a jövőbe. Szeretek itt élni.

Az interjúnak ezen a pontján a település polgármestere, Fukszberger Imre csatlakozik a társalgáshoz. Megragadom a lehetőséget, hogy a kulturális közfoglalkoztatás hasznáról a település vezetőjétől is kapjak információkat.

B.M.: *Hogyan esett a választásuk Papp Dórára?*

Fukszberger Imre: Az IKSZT-hez mindenképpen szükségünk volt egy emberre, az ő munkájáról pedig már szereztünk pozitív tapasztalatokat. Az iskolai végzettsége is pont megfe-

lelt az álláshoz, és tudtuk róla, hogy van vénája a dologhoz. A kulturális közfoglalkoztatásban megszerezte a szükséges gyakorlatot, nem vártuk meg, míg letelik a közfoglalkoztatási ideje, mert közben átadtuk az IKSZT-t, ami április 1-jétől működik. Ma már látom, hogy jól választottunk, eredményesnek találjuk a munkáját, és a programban, valamint a képzés során szerzett ismereteket is jól használja. Sok minden ragadt rá a kulturális közfoglalkoztatás alatt, ezért a legtöbb kihíváshoz bátran viszonyul. A szakmai kapcsolatai is hasznosnak bizonyultak a program során megismert, jól működő kulturális szervezetekkel, például a Vasvári Művelődési Házzal. Ennek köszönhetően Dóra úgy indult neki az IKSZT-s feladatoknak, hogy ismerős helyzetekkel, kihívásokkal találkozott. Akkor is felvettünk volna valakit – talán éppen őt – erre az állásra, ha nincs a közfoglalkoztatás, de így sokkal gördülékenyebb volt a folyamat. Dóra jó helyen volt jó időben a Kulturális Közfoglalkoztatási Program révén, elégedettek vagyunk vele.

B. M.: Ezek szerint hosszú távra terveznek vele?

F. I.: Természetesen. Ugyan nem öt évre kötöttünk szerződést vele, de ahogy én látom, akár nyugdíjba is lehet innen. A falunak vannak látnivalói, adottak a lehetőségei a kulturális

turizmusba való bekapcsolódáshoz. Ennek megfelelően a Mindszenty Múzeummal is kell majd foglalkozni a Dórinak előbb-utóbb, hiszen helyben van és tájékozott a témában, így ha épp plébános úr vagy én nem érünk rá, be kell ugrania helyettünk és kalauzolni a látogatókat. Ha majd a múzeum is kiteljesedik, oda is felveszünk egy alkalmazottat. Amennyiben lesz akkor kulturális közfoglalkoztatás, elképzelhető, hogy hasonló lehetőséghez jut egy másik helybeli fiatal is. A másik terület, ami lehet erőforrása a falunak, a Mindszenty bíboros úr alakjához kapcsolódó vallási turizmus, amit szeretnék mielőbb beindítani – még az idén nem biztos, de jövőre már talán nagyobb látogatja, nagyobb forgalma lesz. Mindenképpen

szükségünk lesz egy vagy két hadra fogható emberre. Jelenleg jómagam vagy a plébános kalauzoljuk a vendégeket, Dóri is besegít, de amennyiben kitűztük célként, hogy zárandokhely leszünk, nem mondhatjuk majd az ide látogatóknak, hogy akkor jöjjenek, amikor pont ráérünk. Előbb-utóbb valószínűleg kell még egy ember, aki a vallási turizmussal foglalkozik. Hogy ezt hogy oldjuk meg, önkormányzati berkeken belül vagy civil szervezetként, azt még nem tudom.

B. M.: Csehímindszent is pályázott az új kulturális közfoglalkoztatásra?

F. I.: Nem. Se a kulturális, se a hagyományos téli közfoglalkoztatási programra nem jelentkeztünk. Októberben önkormányzati választások lesznek, úgy fair a játék, ha meghagyom a tiszta lap lehetőségét az esetleges utódoknak. Nem tudom, hogy megválasztanak vagy sem, egyáltalán indulok vagy sem, lesz-e polgármester vagy sem. Miért neheztsem meg az utódok munkáját azzal, hogy a saját elképzeléseimet ráerőltetem megkötött szerződések formájában? Ez főleg a hagyományos közfoglalkoztatásra vonatkozik, ami ráadásul télen nem is mindig kiaknázható. Nem mindig lesz a legutóbbihoz hasonló mediterrán tél. Mit lehet csinálni egy afféle fogas télben?

B. M.: Disznót ölni.

F. I.: Majd lehet, hogy lesz az is, és Dóri szervezi meg nekünk a disznóvágást, a falunak. Óriási lehetőségek rejlenek az ilyen programokban a közösség összekovácsolására, és Csehímindszenten most e téren is elkezdődött valami nagyon-nagyon biztató folyamat.

PAPP DÓRA közlekedés üzemvitel ellátó, szállítmányozási ügyintéző szakon végzett a szombathelyi Savaria Szakképző Iskolában. 2013. december 1-jétől 2014. március 31-éig pályakezdőként vett részt a Kulturális Közfoglalkoztatási Programban a Vas megyei Csehímindszent község önkormányzatánál. 2014. április 1-jétől az újonnan átadott csehímindszenti IKSZT vezetője

BICZÓ MIKLÓS 2000-ben német nyelvtanár szakon, 2005-ben művelődésszervező szakon diplomázott. Szakmai pályafutását 2003-ban kezdte a Budavári Művelődési Házban polgári szolgálatosként. 2004-től 2009-ig Budapesten, a XIII. kerületi Iránytű Ifjúsági Irodában dolgozott ifjúságsegítő-művelődésszervezőként. 2009-től az MMIK LOGO Ifjúsági Szolgálatánál ifjúsági közművelődéssel foglalkozott Szombathelyen és Vas megyében, majd 2010-től a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ ifjúsági-közművelődési koordinátora. 2013 áprilisától a Nemzeti Művelődési Intézet Vas Megyei Irodájának módszertani referense.